

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

17.12.2008

B6-0628/2008 }
B6-0633/2008 }
B6-0639/2008 }
B6-0642/2008 }
B6-0643/2008 } RC1

KOPĪGS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Ievērojot Reglamenta 115. panta 5. punktu, iesniedza:

- *Geoffrey Van Orden, Colm Burke, Eija-Riitta Korhola, Charles Tannock, Bernd Posselt un Maria Martens* PPE-DE grupas vārdā,
- *Pasqualina Napoletano, Glenys Kinnock, Alain Hutchinson, Emilio Menéndez del Valle un Ana Maria Gomes* PSE grupas vārdā,
- *Marco Cappato, Marios Matsakis, Fiona Hall un Thierry Cornillet* ALDE grupas vārdā,
- *Margrete Auken* Verts/ALE grupas vārdā,
- *Eoin Ryan, Ewa Tomaszewska, Ryszard Czarnecki, Hanna Foltyn-Kubicka, Marcin Libicki un Adam Bielan* UEN grupas vārdā,
- *Kathy Sinnott* IND/DEM grupas vārdā,

nolūkā aizstāt rezolūciju priekšlikumus, kurus iesniegušas šādas grupas:

- ALDE (B6-0628/2008)
- PSE (B6-0633/2008)
- Verts/ALE (B6-0639/2008)
- UEN (B6-0642/2008)
- PPE-DE (B6-0643/2008)

par stāvokli Zimbabvē

RC\759704LV.doc

PE416.116v01-00}
PE416.121v01-00}
PE416.127v01-00}
PE416.130v01-00}
PE416.131v01-00} RC1

LV

LV

Eiropas Parlamenta rezolūcija par stāvokli Zimbabvē

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Zimbabvi, no kurām jaunākā pieņemta 2008. gada 7. jūlijā,
- ņemot vērā 2008. gada 18. februāra Padomes kopējo nostāju 2008/135/KĀDP, ar kuru līdz 2009. gada 20. februārim atjauno ierobežojošus pasākumus pret Zimbabvi, kas tika ieviesti ar Kopējo nostāju 2004/161/KĀDP; ņemot vērā 2008. gada 8. decembra Komisijas Regulu 1226/2008, ar kuru groza Kopējo nostāju, kā arī 2008. gada 12. decembrī pieņemtos Padomes secinājumus par Zimbabvi, kuros paustas nopietnas bažas par humanitārā stāvokļa pasliktināšanos šajā valstī,
- ņemot vērā rezolūciju par stāvokli Zimbabvē, ko 2008. gada 28. novembrī *Port Moresby* (Papua-Jaungvinejā) pieņēma ĀKK un ES Apvienotā parlamentārā asambleja,
- ņemot vērā Panāfrikas parlamenta vēlēšanu novērošanas misijas ziņojumu par apvienotajām vēlēšanām Zimbabves Republikā 2008. gada 29. martā,
- ņemot vērā rezolūciju par Zimbabvi, kuru pieņēma Āfrikas Savienības 11. augstākā līmeņa sanāksmē Šarmelšeihā 2008. gada 30. jūnijā un 1. jūlijā,
- ņemot vērā 2008. gada 15. septembra vienošanos starp Zimbabves Āfrikas Nacionālo Savienību – Patriotisko fronti (*ZANU-PF*) un diviem Kustības par demokrātiskām pārmaiņām (*MDC*) grupējumiem, lai panāktu Zimbabves problēmu risinājumu,
- ņemot vērā Dienvidāfrikas attīstības kopienas (*SADC*) līgumu un tam pievienotos protokolus, tostarp *SADC* vēlēšanu protokolu,
- ņemot vērā Reglamenta 115. panta 5. punktu,

A. tā kā Zimbabvi piemeklējusi milzu apmēru humanitārā krīze, un aptuveni 5,1 miljons cilvēku (gandrīz puse iedzīvotāju) cieš badu; tā kā Zimbabvē nav pieejama elementārā ūdensapgāde un kanalizācija, un tāpēc sācies holēras uzliesmojums, kas jau prasījis vismaz 783 cilvēku dzīvību un vairāk nekā 16 400 cilvēku ir inficējušies, taču epidēmija apdraud vēl vairāk nekā 300 000 pārtikas trūkuma novārdzināto cilvēku;

B. tā kā Zimbabves iestādes nepārprotami norādījušas, ka tās nespēj apturēt humanitāro krīzi un negatavojas pārtraukt vardarbīgas represijas pret režīma pretiniekiem; tā kā ir nepārprotama saistība starp humanitāro katastrofu un valdības krīzi, ko rada Roberta Mugabes nespēja sarīkot godīgas un uzticamas vēlēšanas un viņa nespēja ievērot ar Dienvidāfrikas prezidenta *Thabo Mbeki* starpniecību 2008. gada 15. septembrī panākto politisko vienošanos par nacionālās vienotības valdības izveides principiem, lai varētu pārtraukt krīzi;

- C. tā kā inflācijas līmenis valstī ir augstākais pasaulē un sasniedzis vairākus miljardus procentu, tā kā 80 % iedzīvotāju ienākumi ir mazāki par 1 ASV dolāru dienā, turklāt viņiem nav pieejamas pašas nepieciešamākās preces, piemēram, pārtika un ūdens;
- D. tā kā starptautiskā medicīnu humanitārā organizācija „Ārsti bez robežām” lēš, ka vismaz 1,4 miljoniem cilvēku draud saslimšana ar holēru, ja epidēmiju neizdosies apturēt, likvidējot tās galvenos iemeslus; tā kā slimība jau izplatās uz Dienvidāfriku un Botsvānu;
- E. tā kā ekonomiskā, politiskā un sociālā krīze vissmagāk ietekmē sievietes un meitenes, un tā kā viņas visvairāk pakļautas holēras inficēšanās briesmām, jo uzņemas saslimušo aprūpi mājās;
- F. tā kā paredzamais mūža ilgums Zimbabvē pirms desmit gadiem bija 60 gadi abu dzimumu pārstāvjiem, bet tagad strauji samazinājies un ir vairs tikai 37 gadi vīriešiem un 34 — sievietēm; tā kā 1,7 miljoni cilvēku Zimbabvē ir inficēti ar *HIV*;
- G. tā kā līdzās politiskajai krīzei un ārkārtas problēmām veselības aizsardzības jomā Zimbabvē pasliktinās arī cilvēktiesību stāvoklis, turklāt pavisam nesen notikušas plašas cilvēktiesību aizstāvju aizturēšanas — *Jestina Mukoko* pazušana ir tikai daļa no cilvēktiesību aizstāvju vajāšanām un iebiedēšanas kampaņas, ko veic ar Zimbabves varas iestādēm iespējami saistīti cilvēki;
- H. tā kā *UNICEF* informācija liecina, ka strādā vien 40 % valsts skolotāju un skolās ierodas tikai trešdaļa audzēkņu; tā kā skolotāji, ārsti un medmāsas regulāri rīko streikus, taču, īstenojot šīs tiesības uz mierīgām demonstrācijām, viņi tikuši pakļauti vardarbīgām policijas represijām;
- I. tā kā Zimbabvē nav atļauts iebraukt t.s. vecajo organizācijas biedriem — bijušajam ANO ģenerālsekretāram Kofi Ananam, bijušajam ASV prezidentam Džimijam Kārteram un ievērojamai sieviešu un bērnu tiesību advokātei *Graça Machel*;
- J. tā kā vairāki Āfrikas līderi, tostarp arhibīskaps *Desmond Tutu*, Botsvānas prezidents *Ian Khama* un Kenijas ministru prezidents *Raila Odinga* aicinājuši R. Mugabi atkāpties no amata;
- K. tā kā Francijas prezidents 2008. gada 8. decembra svinībās par godu Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 60. gadadienai ES vārdā aicināja R. Mugabi atkāpties no amata un norādīja, ka Zimbabves tauta kļuvusi par Mugabes ķīlnieku, taču arī šis valsts iedzīvotājiem ir tiesības uz mieru, drošību un cieņu;
- L. tā kā Zimbabve nonākusi ļoti tuvu stāvoklim, atbilstoši kuram iespējams piemērot ANO 2005. gada deklarāciju par „pienākumu aizsargāt” iedzīvotājus, pret kuriem tiek vērsti noziegumi pret cilvēci,
1. pauž nopietnas bažas par katastrofālo humanitāro stāvokli Zimbabvē, holēras epidēmiju, badu un Mugabes režīma pilnīgo nevēlēšanos risināt krīzi; aicina Padomi un Komisiju Zimbabves iedzīvotājiem atkārtoti apliecināt savu apņēmību un īstenot plašu ilgtermiņa humanitārās palīdzības programmu;
 2. norāda, ka ES nule apstiprinājusi EUR 10 miljonu lielas palīdzības sniegšanu un aicina Zimbabves iestādes atcelt jebkādus ierobežojumus humanitārās palīdzības aģentūru darbībai, lai

nodrošinātu, ka šo palīdzību var piegādāt saskaņā ar humanitārajiem, neitralitātes, objektivitātes un neatkarības principiem;

3. pauž pilnīgu atbalstu t.s. vecajo delegācijas centieniem atvieglot humanitāro krīzi Zimbabvē, šo delegāciju veido bijušais ANO ģenerālsekretārs Kofi Anans, bijušais ASV prezidents Džimījs Kārters un ievērojamā sieviešu un bērnu tiesību advokāte *Graça Machel*; uzskata par pilnīgi nepieņemamu, ka Mugabes režīms atteicies izsniegt iebraukšanas vīzas šīs grupas locekļiem, jo viņi vēlējās izmantot savu ietekmi, lai palielinātu tūlītējas un ilgtermiņa palīdzības plūsmu uz Zimbabvi, lai tādējādi palīdzētu pārtraukt šīs zemes iedzīvotāju briesmīgās ciešanas;
4. stingri nosoda Mugabes režīma ilgstošo vardarbību pret MDC dalībniekiem un atbalstītājiem; pauž sašutumu par daudzajiem nesējamiem cilvēktiesību aizstāvju aizturēšanas gadījumiem un aicina nekavējoties atbrīvot Zimbabves miera projekta (ZPP) direktori *Jestina Mukoko*, cilvēktiesību aizstāvja un advokāta *Harrison Nkomo* brāli *Zacharia Nkomo*, Zimbabves miera projekta reģionālo koordinātoru *Broderick Takawira*, Zimbabves miera projekta autovadītāju *Pascal Gonzo*, kā arī vairākus citus MDC biedrus un pilsoniskās sabiedrības aktīvistus, un prasa saukt pie atbildības personas, kas vainojamas šajos pārkāpumos;
5. atzinīgi vērtē nesēn pieņemto lēmumu paplašināt to personu sarakstu, uz kurām attiecas ES aizliegumi, iekļaujot šajā sarakstā Mugabes režīma pārstāvjus, un aicina šos aizliegumus attiecināt vēl uz citiem viņa piekritējiem, tostarp agrāko ZANU-PF ministri *Florence Chitauru*, kura šobrīd dzīvo Londonā, atteikusies nosodīt Mugabi un bez jebkādiem šķēršļiem ceļo uz Zimbabvi un atpakaļ;
6. aicina ANO Drošības padomi apsvēri iespēju piemērot konkrētas sankcijas (ceļošanas aizliegumu un līdzekļu iesaldēšanu) pret R. Mugabi un citām personām, kas aktīvi iesaistītas vardarbībā vai cilvēktiesību pārkāpumos; jo īpaši aicina Ķīnu, Krieviju un Dienvidāfriku ANO Drošības padomē atbalstīt stingrus pasākumus pret Mugabes režīmu un informēt Āfrikas valstu valdības, ka trīs minētās valstis vairs nekādā veidā nevēlas atbalstīt Mugabes režīmu;
7. atzinīgi vērtē Kenijas, Botsvānas un Zambijas valdību vienoto nostāju, kuras paudušas negatīvu viedokli par Mugabes režīmu, un pauž dziļu vilšanos par to, ka daudzas citas Āfrikas valstu valdības vēl arvien izliekas neredzam šī režīma ļaundarbības;
8. uzsver Zimbabves iedzīvotāju vēlmi panākt radikālas politiskas pārmaiņas un nosoda Roberta Mugabes atteikšanos īstenot gan 2008. gada 15. septembra vienošanos, kas paredz svarīgāko ministriju nodošanu *Morgan Tsvangirai* partijai, gan veikt politiskas reformas;
9. pauž nopietnas bažas, ka ārkārtējo nepieciešamību panākt nekavējošas, radikālas un demokrātiskas pārmaiņas Zimbabves iedzīvotāju labā turpina kavēt despotiskais, demagoģiskais un egoistiskais Mugabes režīms;
10. steidzami aicina aktīvāk rīkoties gan Āfrikas valstis un reģionālās iestādes, tostarp SADC un jo īpaši Āfrikas Savienību, kas ir 2008. gada 15. septembra līguma nodrošinātāja, gan arī ietekmīgas Āfrikas personības, lai panāktu godīgu un taisnīgu Zimbabves stāvokļa risinājumu, kas pamatots uz 2008. gada martā notikušo ticamo vēlēšanu rezultātiem, un lai veiktu uzraudzību pār jebkādu līdzsvarotu politisku vienošanos;

RC\759704LV.doc

PE416.116v01-00}
PE416.121v01-00}
PE416.127v01-00}
PE416.130v01-00}
PE416.131v01-00} RC1

11. aicina Padomi mudināt Āfrikas Savienību sagatavot rīcības plānu, lai varētu īstenot aktīvu iejaukšanos Zimbabves civiliedzīvotāju aizsardzībai;
12. aicina Padomi saglabāt modrību attiecībā uz iespējamo ietekmi, kādu reģionā rada *ZANU-PF* apzinātā nolaidība un sliktā pārvalde, kas destabilizē Zimbabvi;
13. pauž nopietnas bažas par Zimbabves bēgļu stāvokli reģionā un nosoda vardarbību pret Zimbabves bēgļiem kaimiņvalstīs; aicina Komisiju sniegt atbalstu šīm kaimiņvalstīm, īstenojot bēgļiem paredzētas finanšu un materiālās palīdzības programmas;
14. aicina visas iesaistītās puses un starptautisko sabiedrību gatavoties atbalstīt Zimbabves ekonomisko un sociālo atjaunošanu pēc tam, kad būs izveidota tāda šīs valsts valdība, kas visos līmeņos atspoguļos Zimbabves iedzīvotāju patieso gribu un pēc tam, kad patiesi sāks iezīmēties atgriešanās pie demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma ievērošanas;
15. aicina Padomi un dalībvalstis veikt aktīvāku diplomātisko darbību Āfrikā, lai nodrošinātu aktīvu atbalstu pārmaiņām Zimbabvē;
16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, G8 organizācijas valstu valdībām, Zimbabves un Dienvidāfrikas Republikas valdībām un parlamentiem, Britu nāciju sadraudzības ģenerālsekretāram, ANO ģenerālsekretāram, Āfrikas Savienības Komisijas un Izpildpadomes vadītājiem, Panāfrikas parlamentam, kā arī *SADC* ģenerālsekretāram, šīs organizācijas dalībvalstu valdībām un tās Parlamentārajam forumam.